

Література

1. Дюк В. Data Mining : учебный курс / В. Дюк, А. Самойленко. – СПб. : Изд-во "Питер", 2001. – 368 с.
2. Енюков И.С. Методы, алгоритмы, программы многомерного статистического анализа / И.С. Енюков. – М. : Изд-во "Финансы и статистика", 1986. – 232 с.
3. Сорока М.І. Рослинність Українського Розточчя / М.І. Сорока. – Львів : Вид-во "Світ", 2008. – 434 с.
4. Ткачик В.П. Рослинність заповідника "Розточчя": класифікація методом Браун-Бланке / В.П. Ткачик. – Львів : Вид-во НТШ, 1998. – 198 с.
5. Цыганов Д.Н. Фитоиндикация экологических факторов в подзоне хвойно-широколиственных лесов / Д.Н. Цыганов. – М. : Изд-во "Наука", 1983. – 198 с.

Скробала В.М. Многомерная типология лесов Украинского Расточья: класс Quercus-Fagetum Br.-Bl. et Vlieg. 1937

Типологическую схему лесов Украинского Расточья класса Quercus-Fagetum упрощенно можно представить в виде треугольной пирамиды, в центре которой расположена ассоциация *Tilio cordatae-Carpinetum betuli*, а в углах: 1) *Potentillo albae-Quercetum*; 2) *Fraxino-Alnetum*; 3) *Stellario nemorum-Alnetum glutinosae*; 4) *Dentario glandulosae-Fagetum*.

Ключевые слова: лесная типология, Украинское Расточье, многомерная ординация, математическое моделирование, Quercus-Fagetum.

Skrobala V.M. Multidimensional typology of the Ukrainian Roztochya forests: class Quercus-Fagetum Br.-Bl. et Vlieg. 1937

The typological chart of class Quercus-Fagetum forests of the Ukrainian Roztochya can be represented as a three-cornered pyramid in the center of which association of *Tilio cordatae-Carpinetum betuli* is located, and in corners: 1) *Potentillo albae-Quercetum*; 2) *Fraxino-Alnetum*; 3) *Stellario nemorum-Alnetum glutinosae*; 4) *Dentario glandulosae-Fagetum*.

Keywords: forest typology, Ukrainian Roztochya, multidimensional ordination, mathematical modeling, Quercus-Fagetum.

УДК 630*15:630*96:639.1.05

Аспір. І.Г. Гуль¹ – НЛТУ України, м. Львів

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦІН НА ПРОДУКЦІЮ ТА ПОСЛУГИ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Окреслено основні підходи до класифікації продукції мисливського господарства. Проведений аналіз нормативно-правової бази України щодо формування та регулювання цін на продукцію та послуги мисливського господарства. Подано характеристику основних методик визначення нормативів плати за спеціальне використання мисливських угідь і ресурсів мисливської фауни.

Ключові слова: мисливське господарство, продукція мисливського господарства, ціни на продукцію та послуги, нормативи плати, спеціальне використання.

Через різке погіршення стану навколишнього природного середовища та зростання глобальних екологічних загроз, що насамперед пов'язано з нерациональним використанням природних ресурсів, підвищується роль природних екосистем у стабілізації довкілля. Ця тенденція змушує уряди всіх держав світу об'єднувати свої зусилля для подолання цих негативних еколого-

¹ Наук. керівник: проф. І.М. Снякевич, д-р екон. наук – НЛТУ України, м. Львів

економічних проблем. Останні два десятиліття характеризують Україну як державу, що перебуває в активному пошуку шляхів переходу від командно-адміністративних до ринкових методів господарювання з дотриманням принципів сталого екологічно збалансованого розвитку. Розвиток ринкових відносин вимагає вирішення низки питань, одним з яких є формування ефективної державної цінової політики у сфері використання, охорони та відтворення ресурсів мисливського господарства.

Проблеми економічної оцінки та платного користування ресурсами мисливського господарства привертали увагу багатьох науковців. Зокрема, у працях таких авторів, як Ю.Ю. Туниця, І.М. Синякевич, П.К. Динька, Є.І. Сенько, Ю.В. Муравйов, Я.В. Коваль, І.Я. Антоненко, М.В. Шадура, В.Ю. Вовченко, М.О. Малеванова, В.І. Домніч, Ю.В. Харченко, А.С. Торосов, В.С. Лебедєв, О.Р. Проців, висвітлено основні положення еколого-економічної оцінки та економічного стимулювання використання, охорони та відтворення ресурсів лісової фауни, а також визначення нормативів плати за спеціальне використання ресурсів мисливського господарства.

Мета нашого дослідження полягає в аналізі методичних підходів до визначення цін на продукцію та послуги мисливського господарства. Відповідно до мети дослідження, виникає необхідність вирішення таких завдань: 1) визначення основних видів продукції мисливського господарства; 2) аналіз нормативно-правової бази України щодо формування та регулювання цін на продукцію та послуги мисливського господарства; 3) аналіз методів визначення плати за спеціальне використання тваринних ресурсів та мисливських угідь.

Ресурси мисливського господарства є частиною лісових ресурсів, тому і розглядати їх необхідно в тісному взаємозв'язку з лісовим господарством. За класифікацією запропонованою проф. Ю.Ю. Туницею [1, с. 52; 2, с. 45], мисливські ресурси розглядають як складову еколого-економічної системи ДМФР і поділяють на продукцію лісовирощування, продукцію лісогосподарського виробництва та продукцію лісозаготівель.

Синякевич І.М., Дудюк В.С. [3] продукцію мисливського господарства розглядають в контексті формування концепції національної цінової політики в лісовому господарстві, яка спрямована на розвиток національного ринку продукції та послуг. Зокрема, до національного ринку продукції лісовирощування вони відносять лісові угіддя, які передані в оренду для ведення мисливського господарства, до національного ринку продукції лісогосподарського виробництва – послуги щодо сприяння розвитку мисливського господарства, а до національного ринку продукції лісозаготівель – продукцію, що отримано внаслідок ведення мисливського господарства (продукція полювання).

Дежкін В.В. продукцію мисливського господарства пропонує поділяти на такі види [5, с. 50]:

- 1) продукція полювання (м'ясо, шкіри, пір'я, пух, роги, ікла мисливських тварин);
- 2) супутня продукція (горіхи, гриби, дикорослі ягоди, лікарсько-технічна сировина рослинного та тваринного походження);

3) процес полювання (отримане задоволення та естетична насолода від перебування в дикій природі, що супроводжується гарним настроєм, підвищенням працездатності та ін.).

Щодо запропонованого поділу продукції мисливського господарства, то ми повністю погоджуємось із Ю.В. Муравйовим, який пропонує виділити четверту групу, до якої необхідно віднести мисливські угіддя, на яких ведеться мисливське господарство і проживають, або можуть проживати мисливські тварини [5, с. 50].

Відповідно до Закону України "Про мисливське господарство та полювання", під продукцією полювання розуміють добути шляхом полювання або придбані (набуті) будь-яким іншим шляхом, туші мисливських тварин, їх частини (м'ясо, субпродукти, шкури, роги, черепи, ікла тощо), а також відловлені живі мисливські тварини [4]. Необхідно зазначити, що у мисливському господарстві обсяг реалізації продукції полювання та чисельність добутих мисливських звірів є кінцевим результатом діяльності мисливських підприємств.

На сучасному етапі розвитку економіки України мисливське господарство стикається з багатьма проблемами. Виникнення цих проблем прямо пов'язано з недосконалою нормативно-правовою базою, нестачею коштів та кваліфікованих кадрів, браконьерством тощо. Негативні тенденції, що склались за період незалежності України, підтверджують необхідність реформування мисливського господарства, яке передбачало б формування ефективної цінової політики на продукцію та послуги мисливського господарства та стимулювало до раціонального користування мисливськими ресурсами на засадах сталого екологічно збалансованого розвитку.

Новий період розвитку мисливського господарства України розпочався після ліквідації 20 липня 1996 р. Постанови Ради Міністрів УРСР "Положення про полювання та мисливське господарство УРСР" (1969) і Прийняття Кабінетом Міністрів України Постанови "Про затвердження Положення про мисливське господарство та порядок здійснення полювання" (Постанова втратила чинність на підставі Постанови КМ №1762 від 29.11.2000 р.), у якому було визначено правові аспекти організації та ведення мисливського господарства, контроль за веденням мисливського господарства, а також відповідальність за порушення законодавства в галузі ведення мисливського господарства. Цей же період характеризується активним розвитком нових підходів до платного природокористування та формуванням правового поля у всіх сферах виробничо-господарської діяльності.

Нормативно-правовою базою для формування та регулювання цін на продукцію та послуги мисливського господарства, спеціальне використання мисливських угідь, реалізацію ліцензій та відстрільних карток є Закон України "Про мисливське господарство та полювання", затверджений Верховною Радою України від 22.03.2000 р., №1478-III із змінами та доповненнями, Закон України "Про тваринний світ" від 13.12.2001 р., №2894-III із змінами та доповненнями, Закон України "Про ціни і ціноутворення", затвердженого Верховною Радою УРСР від 03.12.1990 р., №507-XII із змінами та доповненнями, Постанова Кабінету Міністрів України "Про встановлення повнова-

жень органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)" від 25 грудня 1996 р., №1548, Наказ Державного комітету лісового господарства України "Про використання коштів отриманих від реалізації користувачам мисливських угідь ліцензій на добування мисливських тварин, а також на видачу посвідчень мисливця і щорічних контрольних карток обліку добутої дичини та порушень правил полювання" від 31.08.2000 р., №97, Наказ Державного комітету лісового господарства України "Про затвердження граничних рівнів цін на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, та граничних рівнів тарифів на послуги, що їм надаються" від 28 лютого 2002 р., №26, Наказ Державного комітету лісового господарства України "Про затвердження Положення про порядок поводження із зброєю, видачі ліцензій на добування мисливських тварин та проведення полювань" від 02.04.2007 р., №129, Наказ Державного комітету лісового господарства України "Про затвердження Вартості ліцензій на добування мисливських тварин у мисливських угіддях України" від 28.09.2009 р., №243 та інші нормативно-правові акти.

Ціни на продукцію та послуги мисливського господарства необхідно розглядати з врахуванням платежів за спеціальне використання ресурсів мисливських тварин та мисливських угідь, які в системі розглянутої вище класифікації продукції мисливського господарства є ціною продукції лісовирощування (мисливські тварини, які стали або можуть стати об'єктом полювання, мисливські угіддя тощо). Ціни за ліцензії та відстрільні картки не повинні бути меншими від мінімального рівня плати за спеціальне використання ресурсів мисливських тварин.

На сьогодні вартість ліцензії визначає спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі мисливського господарства та полювання за погодженням з центральним органом виконавчої влади з питань фінансів, а вартість відстрільних карток встановлює користувач мисливських угідь за погодженням з місцевим органом центрального органу виконавчої влади з питань фінансів [4].

В Україні ціни на ліцензії є встановленими і затвердженими Наказом Державного комітету лісового господарства України від 28.09.2009 р., №243 "Про затвердження Вартості ліцензій на добування мисливських тварин у мисливських угіддях України" [6]. Зокрема, вартість ліцензій на добування лося становить 500 грн, оленя благородного – 350 грн, оленя плямистого – 250 грн, кабана – 200 грн, козулі – 100 грн і т. ін. [6]. Варто зазначити, що відповідно до цього наказу, вартість ліцензій на добування мисливських тварин для громадян України і для іноземних громадян, на відміну від цін, які були чинні до 1 лютого 2010 р., є однаковою.

Крім цього, Державний комітет лісового господарства України відповідно до п.10 Постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 р., №1548 "Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)" за погодженням з Міністерством економіки України для всіх користувачів мисливських угідь України здійснює регулювання цін і тарифів [7]: на продукцію полювання, зокрема живу дичину, яка поставляється на експорт; на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами; на послуги, надані іноземним громадянам.

Відповідно до цієї постанови, для іноземних громадян на продукцію полювання (переважно трофеї) та послуги, пов'язані з ним, законодавчо встановлені граничні рівні цін на мисливські трофеї та граничні рівні тарифів на послуги, що надаються мисливцям, які є значно вищими від цін для громадян України [8, 9].

Муравйов Ю.В. під час визначення нормативів плати за спеціальне використання мисливських тварин обґрунтовує мінімальні та максимально можливі рівні цін за використання ресурсів мисливських тварин. Мінімальний рівень плати ($Z^i \min$), грн, за спеціальне використання ресурсів мисливських тварин пропонують визначати на основі собівартості охорони, утримання та відтворення ресурсів мисливської фауни, з урахуванням нормативного прибутку, та розраховувати за формулою [5]:

$$Z^i \min = C^i \times \left(1 + \frac{r}{100}\right), \quad (1)$$

де: C^i – собівартість утримання, охорони та відтворення однієї тварини мисливської фауни i -го виду, грн/тварину; r – відсоток за банківський кредит, %.

Методика розрахунку максимальних нормативів плати ($Z^i \max$), грн, за спеціальне використання ресурсів мисливських тварин певного виду представлено формулою [5]

$$Z^i \max = (Z^i_1 \times M^i_1 + Z^i_2 \times M^i_2 + Z^i_3 + Z^i_4 - \frac{S^i \times R}{100} - L^i - D) \times K^i_p, \quad (2)$$

де: Z^i_1 – реалізаційна ціна м'яса i -го виду мисливської фауни, грн/кг; M^i_1 – вихід товарного м'яса з однієї тварини i -го виду, кг; Z^i_2 – реалізаційна ціна пера (пуху) i -го виду мисливської фауни, грн/кг; M^i_2 – вихід товарного пера (пуху) з i -го виду мисливської фауни, кг; Z^i_3 – виручка від реалізації шкіри i -го виду мисливської фауни, грн; Z^i_4 – виручка від реалізації трофеїв i -го виду мисливської фауни, грн; S^i – авансований постійний та обіговий капітал на проведення полювання у розрахунку на одну тварину i -го виду мисливської фауни, грн; R – рівень рентабельності мисливсько-господарської діяльності, %; L^i – витрати на полювання, оброблення (перероблення) та реалізацію продукції мисливства в розрахунку на одну тварину i -го виду, грн; D – обов'язкові збори та відрахування, грн; K^i_p – коефіцієнт попиту i -го виду мисливської фауни.

Теоретичні та практичні засади визначення обсягу плати за спеціальне використання мисливських угідь та фауни, що розроблені Муравйовим Ю.В., знайшли своє відображення у методиці визначення розміру, порядку внесення плати за користування мисливськими угіддями [10], яка розроблена науковцями УкрНДЦЛГА.

Важливим фактором, який впливатиме на формування ціни на продукцію мисливського господарства, є плата за користування мисливськими угіддями. З 1 січня 2015 р. набуває чинності ст. 24 Закону України "Про мисливське господарство та полювання" [4], згідно з якою користування мисливськими угіддями в Україні буде платним. Розмір та порядок внесення пла-

ти за користування мисливськими угіддями визначаються у договорі між користувачем мисливських угідь та власником, або постійним користувачем земельних ділянок, на яких знаходяться ці угіддя. Обсяг плати за користування мисливськими угіддями встановлюється залежно від їх місцезнаходження, природної якості та інших факторів.

Мінімальну ставку плати за користування мисливськими угіддями ($Z_{\min}$), грн за 1 га на рік, розраховують за формулою [10]

$$Z_{\min} = \sum_{i=1}^n \frac{(R_i + V_i)}{1000}, \quad (3)$$

де: R_i – розрахунковий рівень плати (вартість ліцензії, відстрільної картки) за i -м видом мисливської фауни, грн; V_i – нормативна продуктивність мисливських угідь по i -му виду мисливської фауни, грн; n – кількість видів мисливської фауни.

Нормативну продуктивність мисливських угідь (V), грн/1000 га, розраховують за формулою [10]

$$V = \sum_{i=1}^n N_i \times K_i \times P_i, \quad (4)$$

де: N_i – оптимальна чисельність мисливських тварин i -го виду на 1000 га мисливських угідь відповідного бонітету, особин/1000 га; K_i – норма допустимого використання (вилучення) тварин i -го за мінімально допустимої їх щільності, %; P_i – ціна реалізації мисливської продукції, отриманої від тварин i -го виду (хутро, м'ясо, роги), грн/тварину; n – кількість видів тварин.

Суму плати за користування мисливськими угіддями (P_n), грн, визначають за формулою [10]

$$P_n = Z_{\min}^i \times S^i \times T, \quad (5)$$

де: $Z_{\min}^i$ – мінімальна ставка плати за користування i -ми мисливськими угіддями, грн/1000 га; S^i – площа i -го мисливського угіддя, тис. га; T – період часу, за який нараховується плата за користування мисливськими угіддями, кількість років.

Також теоретичні основи нормативів плати за спеціальне користування мисливськими угіддями розроблені в роботах науковців кафедри економіки та менеджменту лісових підприємств Національного лісотехнічного університету України.

Визначати нормативи плати за спеціальне використання мисливських угідь (P), грн на рік, Ю.В. Муравйов пропонує за формулою [5]

$$P = \sum_{i=1}^n \frac{(Z^i \max \times N^i) + (Z^i \min \times N^i \times \frac{q^i}{100} \times K^i \times (\frac{100 - b^i}{100}))}{1000} \times S^i \times V^i, \quad (6)$$

де: P – норматив плати за спеціальне використання мисливських угідь, грн/га; $Z^i \max$ – максимальна ціна відстрілочної картки (ліцензії) i -го виду мисливської фауни, грн/тварину; N^i – оптимальна чисельність мисливських тварин i -го виду на 1000 га мисливських угідь, тварин; $Z^i \min$ – мінімальна

ціна відстрільної картки (ліцензії) i -го виду фауни, грн/тварину; q^i – відсоток статевозрілих самиць i -го виду в числі мисливських тварин, %; K^i – можливий приріст мисливської фауни від однієї самиці i -го виду, тварин; b^i – природний відпад приросту мисливської фауни i -го виду, %; S^i – площа i -го мисливського угіддя, га; V^i – норма відстрілу мисливських тварин певного виду, %; n – кількість видів мисливської фауни.

Мисливські угіддя, які передані в оренду користувачам, розглядаються як продукція лісовирощування. Ціною у цьому випадку є економічна оцінка мисливських угідь, або плата за спеціальне використання мисливських угідь. На сьогодні економічний механізм сплати за спеціальне використання ресурсів мисливської фауни є недосконалим. Плата за спеціальне використання ресурсів мисливського господарства виконує переважно фіскальну функцію, а не функцію ціни, що призводить до виникнення зворотних грошових потоків. Для більш ефективного розподілу коштів та уникнення зворотних грошових потоків, плата за спеціальне використання ресурсів мисливської фауни повинна надходити на спеціальні рахунки користувачів або власників мисливських угідь, а не в державний чи місцеві бюджети, і спрямовуватися на охорону і відтворення цих ресурсів.

Сучасна економічна система в Україні не здатна адекватно оцінити ресурси мисливського господарства, ціна на них занижена або взагалі відсутня, що внаслідок призводить до заниження вигод від використання цих ресурсів. Ресурси мисливського господарства виступають як суспільне благо, до якого є відкритий доступ; вони зазвичай не мають чітко визначеного власника. Невизначеність прав власності призводить до посиленої їх експлуатації і виснаження. Модель ведення мисливського господарства в Україні не відповідає сучасним ринковим відносинам, показує повну неефективність і є гальмом розвитку мисливства в країні. Під час формування цін на продукцію мисливського господарства застосовується недосконалий економічний механізм, що залишився від командно-адміністративної економіки і потребує змін. Кардинальні зміни необхідно здійснити в управлінні мисливським господарством, а також у законодавстві, яке регулює економічні відносини у сфері відтворення, використання та охорони тваринних ресурсів. Неузгодженим є використання ресурсів мисливського господарства, оскільки польові, лісові та водно-болотні угіддя належать різним відомствам та організаціям.

Для реформування мисливського господарства необхідно розробити ефективну методику визначення нормативів плати за спеціальне використання тваринних ресурсів та мисливських угідь, яка базувалась б на засадах ринкової економіки та принципах сталого розвитку. Не варто забувати, що ресурси мисливського господарства мають загальнодержавне, естетичне та виховне значення, тому держава повинна ефективно стимулювати та контролювати формування цін на продукцію та послуги мисливського господарства.

Література

1. Тупьця Ю.Ю. Экономические проблемы комплексного использования и охраны лесных ресурсов (Вопросы теории) / Ю.Ю. Тупьца. – Львов : ИО "Вища шк.", 1976. – 215 с.
2. Синякевич І.М. Економіка лісокористування : підручник / І.М. Синякевич. – Львів : Вид-во ІЗМН, 2000. – 402 с.

3. Синякевич І.М. Концепція національної цінової політики в лісовому господарстві України / І.М. Синякевич, В.С. Дудюк // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Сер.: Лісова політика в контексті екологізації економіки. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2005. – Вип. 15.7. – С. 145-151.

4. Про мисливське господарство та полювання : закон України від 22 лютого 2000 р., № 1478-III із змінами, внесеними Законом України № 1827-VI від 21.01.2010. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

5. Муравйов Ю.В. Нормативи плати за спеціальне використання лісових мисливських угідь та фауни як інструмент реалізації екологічної політики : дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.08.01 / Ю.В. Муравйов. – Львів, 2001. – 200 с.

6. Вартість ліцензій на добування мисливських тварин у мисливських угіддях України : затверджено наказом Державного комітету лісового господарства України від 28.09.2009, № 243. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

7. Про встановлення повноважень органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів) : постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р., № 1548 // Урядовий кур'єр. – 1997. – 23 січня.

8. Про затвердження граничних рівнів цін на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, та граничних рівнів тарифів на послуги, що їм надаються : наказ Державного комітету лісового господарства України від 28 лютого 2002 р., № 26. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.dklg.kmu.gov.ua/>.

9. Чернявський М.В. Порадник карпатського лісівника / М.В. Чернявський, В.І. Парпан, Р.І. Бродович та ін. / за заг. ред. М.В. Чернявського. – Івано-Франківськ : Вид-во "Фоліант", 2008. – 368 с.

10. Харченко Ю.В. Методика визначення розміру, порядку внесення плати за користування мисливськими угіддями та типовий договір між їх користувачами та власником або користувачем земельних ділянок, на яких знаходяться ці угіддя / Ю.В. Харченко, А.С. Торосов, В.С. Лебедєв та ін. – Харків : Вид-во УкрНДЛГА. – 2008. – 234 с.

Гуль І.Г. Методологические основы формирования цен на продукцию и услуги охотничьего хозяйства

Определены основные подходы к классификации продукции охотничьего хозяйства. Проведен анализ нормативно-правовой базы Украины относительно формирования и регулирования цен на продукцию и услуги охотничьего хозяйства. Дана характеристика основным методикам определения нормативов платы за специальное использование охотничьих угодий и ресурсов охотничьей фауны.

Ключевые слова: охотничье хозяйство, продукция охотничьего хозяйства, цены на продукцию и услуги, нормативы платы, специальное использование.

Gul I.G. Methodological basis of formation of price on products and services of hunting

The approaches to the classification of hunting products are made. The legal framework of Ukraine on the formation and regulation of prices for products and services hunting is analysed. The main methods of determination of standards for special use fee hunting grounds and resources hunting fauna are characterized.

Keywords: hunting, hunting products, prices of products and services, fee standards, special use.

УДК 504.6 (477.43/44):502.7   **Ст. наук. співроб. І.С. Нейко, канд. с.-г. наук – ДП "Вінницька лісова науково-дослідна станція" УкрНДЛГА**

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ДОСЯГНЕНЬ ЛІСОВОЇ ТИПОЛОГІЇ У КОНТЕКСТІ РОЗБУДОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ

Наведено результати застосування лісотипологічних підходів до розбудови національної екологічної мережі. Запропоновано використовувати лісотипологічне районування та лісотипологічну класифікацію під час створення об'єктів екомережі.

Ключові слова: елементи екологічної мережі, типологія, типи лісу.